

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління
Кафедра міжнародної економіки
Національний технічний університет України Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського Факультет менеджменту та маркетингу
Кафедра міжнародної економіки
Європейська Асоціація Економістів
Всеукраїнська Асоціація економістів-міжнародників
Спілка підприємців малих, середніх та приватизованих підприємств України

ЗБІРНИК ТЕЗ

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції

«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: ГЛОБАЛЬНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ»

Київ
2026

5 грудня 2025 р.

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету економіки та управління Київського
столичного університету імені Бориса Грінченка
(протокол №1 від 20 січня 2026 р.)*

Редакційна колегія:

Шлапак А.В. – д.е.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та інноваційного розвитку, професор кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Лойко В. В. – д.е.н., професор, завідувачка кафедри міжнародної економіки, Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Кравченко М. О. – декан факультету менеджменту та маркетингу КПІ ім. Ігоря Сікорського, доктор економічних наук, професор.

Войтко С. В. – завідувач кафедри міжнародної економіки КПІ ім. Ігоря Сікорського, доктор економічних наук, професор.

Ушенко Н.В. – д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки, Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Сундук А.М. – професор кафедри міжнародної економіки, доктор економічних наук, професор, Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Глушченко Я. І. – доцент кафедри міжнародної економіки КПІ ім. Ігоря Сікорського, кандидат економічних наук, доцент.

Жукова Ю. М. – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Лось В.О. – к.е.н., доцент, заступник декана з наукової роботи та міжнародної діяльності, доцент кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Юрченко О.А. – к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

Швець П.А. – доцент кафедри міжнародної економіки, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник;

Бобер Л.П. – старший викладач кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Никонюк К. О. – викладач кафедри міжнародної економіки Факультету економіки та управління Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

«Сучасні виклики соціально-економічного розвитку: глобальні та регіональні аспекти»
[Текст]: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 5 грудня 2025 р.) / Київський столичний університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2026. 334 с.

Викладено тези доповідей учасників IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні виклики соціально-економічного розвитку: глобальні та регіональні аспекти», яка відбулася у м.Києві 5 грудня 2025 р.

Висловлені у тезах думки та пропозиції можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії. Відповідальність за достовірність інформації, точність назв, статистичних даних, прізвищ та цитат несуть автори. Матеріали опубліковані в авторській редакції. У випадках виявлення плагиату відповідальність несуть автори наданих матеріалів.

© Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2025

«Сучасні виклики соціально-економічного розвитку: глобальні та регіональні аспекти»

**СЕКЦІЯ 1.
ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ У
СПРИЯННІ СТАЛОМУ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК**

Артёмова А., Гальченко Ю. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ТА ESG ЯК ОСНОВА СТІЙКИХ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ПІДПРИЄМСТВ	<i>11</i>
Баланюк М.М., Бобер Л.П. УРБАНІСТИКА ДЛЯ ПОКОЛІННЯ Z. ЯК МОЛОДІЖНІ ІНІЦІАТИВИ ЗМІНЮЮТЬ МІСТА ТА ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ	<i>14</i>
Бехтер О. С., Кулик В. А. РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ СИСТЕМ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ	<i>18</i>
Вакулко К.В., Лазаренко В.І. СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	<i>22</i>
Васєєв П.Д., Кулик В.А. ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	<i>25</i>
Ващенко Н.Ю. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЄЮ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЗЕЛЕНОГО ПЕРЕХОДУ	<i>28</i>
Глебець К., Ушенко Н.В. СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК КАТАЛІЗАТОР УРБАНІСТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ У КИЄВІ	<i>31</i>
Загороднюк Є.В. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	<i>35</i>
Овсяннікова П.О. ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ТРАЄКТОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	<i>38</i>
Похідня Б. А., Кулик В. А. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПІДВИЩЕННІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	<i>43</i>

**«Сучасні виклики соціально-економічного розвитку: глобальні та регіональні
аспекти»**

Похідня Б. А.,
здобувач ступеня доктора філософії,
Кулик В. А.,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту і логістики,
НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
м. Полтава, Україна

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПІДВИЩЕННІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасні умови господарювання характеризуються високою динамічністю, невизначеністю та значним рівнем ризиків, спричинених глобальними цифровими трансформаціями, геополітичними чинниками й інтенсивним використанням даних у бізнес-процесах. Відтак інформаційна стійкість підприємств, розуміючи її як здатність забезпечувати безперервність доступу до достовірної, захищеної та релевантної інформації в умовах загроз, стала важливою стратегічною складовою економічної діяльності. Активний розвиток електронного бізнесу, цифрових платформ і систем підтримки прийняття рішень сприяє підвищенню адаптивності підприємств до зовнішніх викликів [1, 2]. Одним із ключових інструментів зміцнення інформаційної стійкості виступає штучний інтелект (ШІ), здатний автоматично аналізувати великі обсяги даних, запобігати критичним збоєм та забезпечувати високий рівень прозорості бізнес-процесів [4].

Цифрові технології створюють умови для формування єдиного інформаційного середовища, у межах якого дані генеруються, інтегруються та використовуються як стратегічний ресурс. Застосування корпоративних інформаційних систем, хмарних сервісів, аналітики великих даних і автоматизованих систем контролю забезпечує підприємствам можливість швидко реагувати на зміну ринкових умов і мінімізувати ризики. Важливим аспектом є й розвиток електронного бізнесу в Україні, який сприяв значному розширенню каналів комунікацій, що підсилює роль інформаційних технологій у досягненні конкурентних переваг [1].

Підприємства, що впроваджують цифрові рішення, отримують вищий рівень операційної гнучкості. Наприклад, виробниче підприємство в Україні, яке активно модернізує свою діяльність, застосовує інтегровану ERP-систему для моніторингу стану обладнання та контролю над матеріально-технічними ресурсами. Оперативна інформація про відхилення у виробничих процесах дозволяє зменшити ризик простоїв і забезпечує безперервність операцій. Окрім того, використання аналітичних інструментів на основі ШІ дає змогу прогнозувати ймовірні проблеми ще до того, як вони проявляться, що формує проактивний підхід до управління.

Однією з ключових загроз інформаційній стійкості є кібератаки та маніпуляції з фінансовими даними. В умовах воєнного стану та зростання кіберризиків українські підприємства особливо вразливі до зовнішніх і внутрішніх

«Сучасні виклики соціально-економічного розвитку: глобальні та регіональні аспекти»

інформаційних загроз. Застосування штучного інтелекту в системах контролю за транзакціями підтримує верифікацію даних у реальному часі й сприяє запобіганню схемам ухилення від оподаткування, про що йдеться у відповідних дослідженнях [5]. Це підтверджує, що цифрові технології відіграють важливу роль у підвищенні прозорості діяльності та зниженні фінансових ризиків.

Водночас інформаційна стійкість залежить не лише від технологічного забезпечення, а й від організаційних механізмів управління інформацією. Важливою складовою розвитку є інформаційний менеджмент, який включає процеси збору, обробки та захисту даних, а також формування політик управління інформаційними потоками [2, 3]. Ефективний інформаційний менеджмент передбачає визначення критичних інформаційних активів, своєчасне оновлення структури даних і створення інструментів контролю за їхньою достовірністю.

Порівняльний аналіз практики вітчизняних підприємств демонструє, що компанії, які використовують фрагментарні інформаційні рішення, стикаються з низкою бар'єрів: дублюванням даних, незахищеними каналами передачі інформації, затримками у комунікаціях між підрозділами. Наприклад, у виробничій компанії, де частина документації залишається на папері, а контроль якості ведеться в різних файлах, будь-який збій або людська помилка можуть призвести до некоректного формування виробничих планів. У таких умовах реалізація цифрових трансформацій стає критичною для забезпечення стійкості бізнесу.

Крім питань операційної неперервності, інформаційна стійкість пов'язана з можливістю підприємства адаптуватися до зовнішніх кризових чинників. Цифрові інструменти дозволяють моделювати сценарії розвитку подій, прогнозувати зміни попиту, оцінювати стійкість ланцюгів постачання. Використання ШІ сприяє ефективному управлінню даними про ринок, партнерів і споживачів, що зменшує рівень невизначеності. Зокрема, компанія, яка працює у сфері машинобудування, застосовує інтелектуальний аналіз ризиків щодо своїх постачальників і завчасно коригує виробничі плани у відповідь на можливі логістичні обмеження. Таким чином знижується залежність від нестабільних зовнішніх факторів і забезпечується стабільність операційних циклів.

Академічні дослідження підкреслюють, що успішне впровадження цифрових рішень можливе лише за умови відповідності організаційної культури підприємства принципам цифрової взаємодії та розвитку електронного бізнесу [4]. Це вимагає підвищення цифрової компетентності персоналу, зміцнення культури кібербезпеки та застосування процедур антикризового управління інформаційними системами.

Штучний інтелект також забезпечує формування систем підтримки прийняття рішень, здатних аналізувати ключові показники діяльності й генерувати рекомендації для стратегічного управління. У виробничому середовищі це допомагає підвищувати ефективність використання обладнання та запобігати перевитратам ресурсів. Водночас цифровий аудит, заснований на постійному моніторингу інформаційних потоків, забезпечує відповідність підприємства нормативним вимогам і стандартам прозорості.

Таким чином, цифрові технології та штучний інтелект створюють основу для формування резиліентної бізнес-моделі, яка стійка до зовнішніх та внутрішніх загроз. Комплексний підхід до удосконалення інформаційної інфраструктури сприяє зростанню економічної ефективності та рівня адаптивності організаційних систем.

Проведений аналіз свідчить, що цифрові технології та штучний інтелект є вирішальними факторами підвищення інформаційної стійкості підприємств. Вони забезпечують:

- 1) безперервність бізнес-процесів завдяки автоматизації управління операціями;
- 2) підвищення прозорості та достовірності інформації, що зменшує фінансові ризики;
- 3) захист даних від зовнішніх інформаційних загроз;
- 4) адаптивність і гнучкість, необхідні для подолання економічних та геополітичних викликів;
- 5) посилення стратегічного управління через використання інтелектуальної аналітики.

Перспективними напрямками подальших досліджень є оцінювання економічного ефекту впровадження ІІІ, розроблення практичних методик вимірювання інформаційної стійкості та аналіз впливу цифрової культури персоналу на результативність інноваційних трансформацій.

Список використаних джерел:

1. Кулик В.А. Розвиток електронного бізнесу в Україні. Актуальні проблеми економіки. 2017. № 1. С. 168–176. (дата звернення: 30.11.2025).
2. Кулик В.А. Управління економічною безпекою бізнесу: концептуальні засади. Економіка і регіон. 2025. № 1(96). URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/19309> (дата звернення: 30.11.2025).
3. Кулик В.А., Похідня Б.А. Інформаційний менеджмент на підприємстві. Придніпровська державна академія будівництва та архітектури. 2025. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/20453> (дата звернення: 30.11.2025).
4. Kulyk V., Parmova Sh., Jilek M. Organizational efficiency in the context of e-business: Evidence from Ukrainian companies. Business Perspectives. 2025. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/20452> (дата звернення: 30.11.2025).
5. Tsikalo Ye., Zinevych O., Osipenko D., Kulyk V., Lagovska O. Using Artificial Intelligence to Improve Tax Security and Control over Tax Avoidance Schemes. Journal of Theoretical and Applied Information Technology. 2024. Vol. 102. P. 8530–8542. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/20447> (дата звернення: 30.11.2025).